

Original Article

Intergenerational transmission of Communication Patterns: The Mediating Role of Anger Rumination in Relationship between Parent-Child Conflict Resolution Tactics and Couples Communication Patterns

Neda Najaf¹, Fatemeh Shahamat Dehsorkh^{1✉}, Seyyedeh Maryam Zamani Vosta Kolaei¹

1. Department of Psychology, Faculty of humanities, Khayyam University, Mashhad, Iran.

Received: 2024/04/02

Revised: 2025/05/24

Accepted: 2025/11/22

DOI: 10.48308/jfr.2025.235252.1732

Highlights

- Aggressive parental conflict-resolution tactics (verbal and physical) are linked to higher anger rumination in children and their adoption of maladaptive communication patterns (demand/withdraw and mutual avoidance) in marital relationships.
- Anger rumination serves as a significant mediator between parent-child conflict-resolution tactics and couples' communication patterns, elucidating the intergenerational transmission of communication styles.
- Parental use of reasoning (constructive conflict resolution) is associated with reduced anger rumination and an increased probability of children employing mutual constructive communication patterns in their adult intimate relationships.

Extended Abstract

Introduction: The family is the first environment in which individuals learn communication and conflict-resolution patterns (Feldman et al., 2010). Because the marital relationship is central to family functioning (Afonso et al., 2022), couples' communication patterns strongly influence relationship satisfaction and stability (Lavner et al., 2017; Lie & Johnson, 2018). Common patterns include mutual constructive, mutual avoidance, and demand/withdrawal, each carrying different consequences for intimacy, conflict resolution, and divorce risk (Smith, 2008; Manne et al., 2010; Baucom et al., 2011; Strauss et al., 2023).

From an object relations perspective, these patterns emerge through intergenerational transmission, as individuals internalize conflict-resolution styles from childhood exposure to parental conflict (Glick et al., 2017; Siegel, 2020; Taccini et al., 2021). Parents typically use reasoning, verbal aggression, or physical aggression—tactics that differently shape children's emotional security and later conflict-handling abilities (Gerard et al., 2006; Hare et al., 2009; Azeredo Bolze et al., 2009).

Anger rumination appears to mediate this intergenerational process. When parents react aggressively to a child's anger during conflicts, children learn to suppress emotions, increasing their tendency to ruminate (Shaw & Starr, 2019). Rumination contributes to persistent anger (Babcock et al., 2021), heightened aggression and readiness for violence (Ruddle et al., 2017),

reduced self-control (Denson et al., 2011), more hostile thoughts (Contreras et al., 2020), and less forgiveness—factors associated with lower marital satisfaction (Naderi et al., 2021; Camacho et al., 2021).

Given the likelihood of intergenerational transmission, the possible mediating role of anger rumination, and the limited research examining these variables together, this study aimed to investigate anger rumination as a mediator in this relationship.

Methodology: The present study employed a descriptive, correlational research design using path analysis. The statistical population consisted of all married adult men and women, from whom data for 300 individuals were collected through convenience sampling. Ultimately, the data from 295 participants were suitable for analysis. The participants completed three instruments: Strauss's Parent–Child Conflict Tactics Scale, Christensen and Sullaway's Couples Communication Patterns Questionnaire, and Sukhodolsky's Anger Rumination Scale. Data were analyzed using SPSS-27 and LISREL 8.8 software.

Findings: To test the hypotheses and answer the research question, Pearson correlation coefficients and path analysis were used. Prior to conducting the analyses, the necessary assumptions—including normal distribution of the data, absence of multicollinearity, and independence of errors—were examined and all were met.

Correlation analyses indicated that parental reasoning tactics showed a significant negative relationship with anger rumination ($p < .05$), whereas parental verbal and physical aggression showed a significant positive relationship with anger rumination ($p < .01$). For both parents, reasoning tactics were positively and significantly associated with the constructive mutual communication pattern ($p < .01$) and negatively and significantly associated with the demand/withdrawal and mutual avoidance patterns ($p < .05$). Parental verbal and physical aggression were negatively and significantly related to the constructive mutual pattern ($p < .01$) and positively and significantly related to the demand/withdrawal and mutual avoidance patterns ($p < .01$). Anger rumination also showed a significant negative relationship with the constructive mutual pattern for both parents ($p < .01$) and a significant positive relationship with the demand/withdrawal and mutual avoidance patterns ($p < .01$).

The model fit indices for the father-related model indicated good fit ($\chi^2/df < 3$; RMSEA = .08; GFI = .97; AGFI = .94; CFI = .98). The results showed that reasoning tactics, verbal aggression, and physical aggression had indirect effects on couple communication patterns, and among these, only reasoning had a direct effect on the demand/withdrawal pattern, while physical aggression had a direct effect on the constructive mutual communication pattern. Therefore, it can be concluded that anger rumination served as a significant mediator in the relationship between father–child conflict resolution tactics and couple communication patterns.

The model fit indices for the mother-related model also indicated good fit ($\chi^2/df < 3$; RMSEA = .04; GFI = 1.00; AGFI = .96; CFI = 1.00). The findings showed that verbal and physical aggression tactics had indirect effects on couple communication patterns, and among these, verbal aggression had a direct effect only on the demand/withdrawal pattern, while physical aggression had direct effects on all three communication patterns: constructive mutual communication, demand/withdrawal, and mutual avoidance. Therefore, it can be concluded that anger rumination acted as a significant mediator in the relationship between two types of mother–child conflict resolution tactics (verbal and physical aggression) and couple communication patterns.

Conclusion: The findings of this study showed that anger rumination plays a significant mediating role in the relationship between parent–child conflict-resolution tactics and couples' communication patterns, supporting the hypothesis of the intergenerational transmission of

communication styles. Parents who respond to a child's anger during conflicts with punishment and aggression, by reinforcing emotional suppression and preventing the development of problem-focused emotion-regulation skills, create conditions that foster maladaptive strategies and increase anger rumination (Shaw & Starr, 2019; Otterpohl et al., 2022). This heightened anger rumination later manifests in romantic relationships through the adoption of dysfunctional communication patterns—such as demand/withdraw and mutual avoidance—and through reduced willingness to forgive and diminished intimacy (Naderi et al., 2021).

In contrast, parents who use reasoning and supportive responsiveness, by acknowledging the child's emotions and teaching appropriate ways of expressing anger, promote the development of emotion-regulation skills and the use of mutual constructive communication patterns in adulthood (Otterpohl et al., 2022). These findings also align with the framework of object relations theory, which posits that early relational experiences are recreated within the psychological structures and interpersonal relationships of adulthood (Siegel, 2020; Miller, 2007).

Overall, the results highlight the necessity of educating parents in constructive conflict-resolution strategies, as well as training couples in emotion-regulation skills—especially anger management—to prevent the emergence of maladaptive communication patterns and the intergenerational continuation of anger rumination.

Keywords: Parent's Conflict Resolution Tactics, Couple Communication Patterns, Anger Rumination.

How to cite: Najafi, N., Shahamat Dehsorkh, F. and zamani vosta kolaei, S. M. (2026). The Relationship between Conflict Resolution Techniques Experienced in the Family of Origin and Couples' Communication Patterns: The Mediating Role of Anger Rumination. *Journal of Family Research*, 22(2), 69-89. doi: 10.48308/jfr.2025.235252.1732

✉Corresponding Author Email Address: f.shahamat@khayyam.ac.ir

Copyright: © 2026 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the creative commons attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

مقاله پژوهشی

رابطه تاکتیک‌های حل تعارض تجربه شده در خانواده‌ی اصلی و الگوهای ارتباطی زوجین: نقش میانجی نشخوار خشم

ندا نجفی^۱، فاطمه شهامت ده سرخ^۱✉، سیده مریم زمانی وسطی کلانی^۱

۱. گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه خيام، مشهد، ایران.

دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۱/۱۴ دریافت نسخه اصلاح‌شده: ۱۴۰۴/۰۳/۰۳ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۹/۰۱

DOI: 10.48308/jfr.2025.235252.1732

نکات برجسته:

- تاکتیک‌های حل تعارض پرخاشگرانه والدین (کلامی و فیزیکی) با افزایش نشخوار خشم در فرزندان و استفاده آنان از الگوهای ارتباطی ناسازگار (توقع/کناره‌گیری و اجتناب متقابل) در روابط زناشویی همراه است.
- نشخوار خشم نقش میانجی معناداری در رابطه بین تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند و الگوهای ارتباطی زوجین ایفا می‌کند و مکانیزم انتقال بین‌نسلی الگوهای ارتباطی را تبیین می‌نماید.
- استفاده والدین از تاکتیک استدلال (حل تعارض سازنده) با کاهش نشخوار خشم و افزایش احتمال استفاده فرزندان از الگوی ارتباط سازنده متقابل در روابط عاطفی بزرگسالی ارتباط دارد.

چکیده: در چارچوب نظریه روابط موضوعی، فرد بر اساس روابطش با ایزه‌های اولیه خود، الگوی درونی می‌سازد که تفسیر او از روابط کنونی‌اش را هدایت می‌کند و به این صورت تضادهای با خانواده اصلی، در روابط صمیمانه آینده فرد تظاهر می‌یابند. مطالعه حاضر باهدف بررسی سازوکار این انتقال بین نسلی، به مطالعه نقش میانجی نشخوار خشم در رابطه بین تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند و الگوهای ارتباطی زوجین، پرداخته است. روش پژوهش توصیفی-همبستگی بود و نمونه پژوهش شامل ۳۰۰ نفر (۴۹/۵ درصد زنان) بود که به صورت در دسترس، از جامعه بزرگسالان متأهل انتخاب شدند. آزمودنی‌ها پرسشنامه‌های تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند اشتراوس، الگوهای ارتباطی زوجین کریستنسن و سولاوا و نشخوار خشم سوخودولوسکی را پرکردند. تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل مسیر تأیید کننده نقش میانجی نشخوار خشم در رابطه بین تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند و الگوهای ارتباطی زوجین بود. بین پرخاشگری والدین و میزان نشخوار خشم فرزندان و استفاده از الگوهای ارتباطی ناسازگارانه در ارتباط با شرکای عاطفی‌شان و همچنین بین میزان نشخوار خشم فرزندان و انتخاب این الگوهای ارتباطی ناسازگارانه رابطه‌ای مثبت و معنی‌دار وجود داشت. براساس یافته‌های پژوهش، می‌توان استنتاج کرد که استفاده والدین از تاکتیک‌های حل تعارض پرخاشگرانه با افزایش احتمال ایجاد نشخوار خشم در فرزندان، احتمال استفاده آن‌ها از الگوهای ارتباطی ناسالم را افزایش می‌دهد.

کلیدواژه‌ها: تاکتیک‌های حل تعارض والدین، الگوهای ارتباطی زوجین، نشخوار خشم.

استناد به این مقاله: نجفی، ن.، شهامت ده سرخ، ف. و زمانی وسطی کلانی، س. (۱۴۰۵). رابطه تاکتیک‌های حل تعارض تجربه شده در خانواده‌ی اصلی و الگوهای ارتباطی زوجین: نقش میانجی نشخوار خشم. خانواده‌پژوهی، ۲۲(۲)، ۸۹-۶۹. doi: 10.48308/jfr.2025.235252.1732

مقدمه

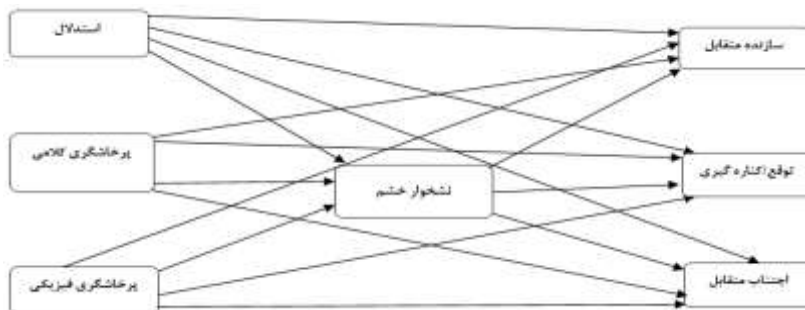
خانواده اولین محیط اجتماعی است که فرد در آن قرار می‌گیرد، جایی که قوانین، شیوه‌های ارتباط با دیگران و راه‌های حل تعارض را می‌آموزد (فلدمن و همکاران^۱، ۲۰۱۰). از آنجایی که زن و مرد معماران اصلی خانواده هستند و ارتباط بین زن و مرد محوری است که سایر روابط خانوادگی حول آن شکل می‌گیرد (آفونسو و همکاران^۲، ۲۰۲۲)، توجه به کیفیت تعاملات زوجین و عوامل مؤثر بر آن از اهمیت بالایی برخوردار است (لاونر و همکاران^۳، ۲۰۱۷). یکی از مهم‌ترین متغیرهایی که بر کیفیت رابطه زوجین اثر می‌گذارد، الگوهای ارتباطی^۴ است که طرفین در مواجهه با تعارضات استفاده می‌کنند (لی و جانسون^۵، ۲۰۱۸). زوجین معمولاً از سه الگوی ارتباطی رایج در روابط خود استفاده می‌کنند. این الگوها عبارت‌اند از: الگوی سازنده متقابل^۶، الگوی اجتناب متقابل^۷ و الگوی توقع/کناره‌گیری^۸. الگوی سازنده متقابل زمانی اتفاق می‌افتد که طرفین به‌وضوح در مورد مسائل بحث می‌کنند، هیجانات خود را به‌گونه‌ای مثبت ابراز می‌کنند و برای رسیدن به راه‌حلی که هر دو نفر در مورد آن توافق داشته باشند، تلاش می‌کنند. این الگو مثبت و کاربردی است، زیرا باعث صمیمیت می‌شود و با احتمال بیشتری منجر به حل مشکل و کاهش استرس می‌شود. زوج‌هایی که از این الگو استفاده می‌کنند، پرخاشگری کمتر و محبت و تعهد بیشتری را گزارش می‌کنند (اسمیت^۹، ۲۰۰۸؛ مان و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۰). در الگوی اجتناب متقابل، هر دو طرف از بحث در مورد مشکلات اجتناب می‌کنند. به نظر می‌رسد اجتناب در برخی موارد برای طرفین مزایایی به همراه دارد، اما هزینه‌هایی نیز دارد. به‌طوری‌که زوج درگیر اجتناب، نسبت به زوجی که به‌طور مثبت درگیر حل تعارض می‌شوند، رفتارهای منفی کمتری مانند پرخاشگری، انزجار، تحقیر، سرزنش و انتقاد را گزارش می‌کنند، اما آن‌ها رفتارهای مثبت کمتری را نیز گزارش می‌کنند. درست است که اجتناب باعث تعاملی آرام می‌شود، اما مانع از حل مشکلات شده و می‌تواند فاصله عاطفی و رضایت پایین از رابطه را در پی داشته باشد (اسمیت، ۲۰۰۸). الگوی توقع/کناره‌گیری نیز زمانی اتفاق می‌افتد که یکی از شرکای عاطفی انتقاد می‌کند، عیب‌جویی می‌کند (نق می‌زند) یا درخواست‌هایی برای تغییر، بحث یا حل یک موضوع مطرح می‌کند، اما طرف کناره‌گیر با اجتناب از بحث، حالت تدافعی یا کناره‌گیری در طول بحث پاسخ می‌دهد (شراوت و همکاران^{۱۱}، ۲۰۲۳). به‌عنوان مثال، شریک کناره‌گیر سعی می‌کند با سکوت کردن یا ترک محیط و دور شدن، از بحث اجتناب کند و یا با عوض کردن موضوع، به بحث خاتمه دهد. این الگو، یک پیش‌بینی کننده قوی برای طلاق است و همواره با سطوح پایین رضایت از رابطه همراه است (اسمیت، ۲۰۰۸؛ باوکام و همکاران^{۱۲}، ۲۰۱۱).

به نظر می‌رسد سبک‌های ارتباطی افراد، از یک الگوی انتقال بین نسلی^{۱۳} تبعیت می‌کنند. در چارچوب نظریه روابط موضوعی^{۱۴}، این انتقال بین نسلی این‌گونه تبیین می‌شود که افراد مستعد درگیر شدن (گیر افتادن) در الگوهای تعاملی حفظ‌کننده مشکل هستند، زیرا روابط کنونی خود را بر اساس نقشه‌های ارتباطی درونی شده‌ی ناخودآگاهی که در سال‌های اولیه زندگی‌شان شکل گرفته‌اند، بنا می‌نهند (گلیک^{۱۵} و همکاران، ۲۰۱۷). در این رویکرد، اعتقاد بر این است که مشکلات ارتباطی کنونی فرد، بازتابی از مسائل خانواده اصلی هستند. به‌عبارت دیگر، نظریه روابط موضوعی بر اهمیت تجربیات رابطه‌ای گذشته که به زمان حال منتقل شده‌اند، تأکید می‌کند. بر این اساس، بسیاری از تعارضات زوجین، می‌تواند ناشی از بازنمایی تعارضات درون روانی یا انتقال الگوها، نقش‌ها و شیء‌ها از یک نسل به نسل دیگر باشد (سیگل^{۱۶}، ۲۰۲۰؛ تاجینی و همکاران^{۱۷}، ۲۰۲۱).

پژوهش‌ها نشان داده‌اند یکی از الگوهایی که از این چرخه بین نسلی تبعیت می‌کند، نحوه‌ی برخورد با تعارضات است (برانجه^{۱۹}، ۲۰۲۰؛ ام‌بی‌وایر^{۲۰}، ۲۰۱۷). به این صورت که الگوهای ارتباطی که زوجین در مواجهه با تعارضات از آن‌ها استفاده می‌کنند، تحت تأثیر همان شیوه‌های حل تعارضی^{۲۱} است که هریک از طرفین در کودکی با والدین خود تجربه کرده‌اند. والدین معمولاً در هنگام تعارض با فرزندان، از سه راهبرد استفاده می‌کنند، که عبارت‌اند از: استدلال^{۲۱}، پرخاشگری کلامی^{۲۲} و پرخاشگری فیزیکی^{۲۳}. والدینی که از تاکتیک حل تعارض استدلال استفاده می‌کنند، با تعارضات به شیوه‌ای مثبت برخورد می‌کنند، رفتارهایی همراه با ابراز محبت کلامی و فیزیکی، حل مسئله و حمایت نشان می‌دهند. در این صورت، تعارض سازنده تلقی شده و باعث ارتقای امنیت هیجانی کودک می‌شود. اما هنگامی که والدین در مواجهه با تعارض از تاکتیک پرخاشگری کلامی که شامل رفتارهای تحقیرآمیز، مانند توهین، تحقیر، انتقاد، سرزنش و تهدید است و یا پرخاشگری فیزیکی استفاده می‌کنند، تعارض منفی تلقی شده و بر عملکرد روانی کودک تأثیر نامطلوب می‌گذارد (آزردو بولز و همکاران^{۲۴}، ۲۰۱۹) و مستقیماً بر نحوه حل تعارض کودک با والدین، خواهران و برادران، همسالان (جرارد و همکاران^{۲۵}، ۲۰۰۶) و روش‌هایی که برای حل اختلافات در روابط صمیمانه‌اش استفاده خواهد کرد، تأثیر می‌گذارد (هیر و همکاران^{۲۶}، ۲۰۰۹).

به نظر می‌رسد نشخوار خشم^{۲۷} می‌تواند یکی از متغیرهای واسطی باشد که در شکل‌گیری این چرخه بین‌نسلی دخیل هستند. در هنگام تعارض، کودک والدین را مانعی بر سر راه رسیدن به اهدافش می‌بیند، در نتیجه نسبت به آن‌ها احساس خشم کرده و احتمالاً با رفتارهای پرخاشگرانه واکنش نشان می‌دهد (اوترپول و همکاران^{۲۸}، ۲۰۲۲). والدینی که از تاکتیک‌های حل تعارض پرخاشگرانه مانند پرخاشگری کلامی یا فیزیکی استفاده می‌کنند، به‌جای درک و آموزش شیوه مناسب ابراز خشم، با روش‌های تنبیهی به ابراز خشم فرزندان پاسخ می‌دهند. در نتیجه این تنبیه و رد ابراز هیجان، کودک یاد می‌گیرد که ابراز هیجانات منفی نادرست است و بهتر است خشم خود را سرکوب کند و یا به‌طور کلی از موقعیت‌های خشم برانگیز اجتناب کند (شاو و استار^{۲۹}، ۲۰۱۹). از سوی دیگر، سرکوب یک هیجان، احتمال نشخوار فکری در مورد آن را افزایش می‌دهد. نشخوار فکری در مورد رویداد خشم برانگیز، تجربه خشم را تداوم می‌بخشد و بر شدت آن می‌افزاید (بابکوک و همکاران^{۳۰}، ۲۰۲۱). نشخوار خشم می‌تواند رفتار پرخاشگرانه را که شامل عاطفه، شناخت‌ها و برانگیختگی فیزیولوژیکی مرتبط با خشم است، راه‌اندازی کند و از این طریق، آمادگی روانی برای پرخاشگری ایجاد کند (رودل و همکاران^{۳۱}، ۲۰۱۷). علاوه بر این، درگیر شدن در نشخوار خشم می‌تواند خودکنترلی را کاهش دهد، چراکه منابع شناختی فرد درگیر تلاش برای متوقف کردن نشخوار فکری شده (دنسون و همکاران^{۳۲}، ۲۰۱۱) و در لحظه، منابع شناختی کمی برای مهار رفتارهای تکانشی از جمله پرخاشگری در دست دارد و ممکن است نسبت به دیگران پرخاش کنند (رودل و همکاران، ۲۰۱۷). همچنین، نشخوار خشم با حفظ و تداوم افکار خصمانه و/یا انتقام‌جویانه، منجر به عدم تمایل به بخشش می‌شود (کانتریراس و همکاران^{۳۳}، ۲۰۲۰). به‌طور کلی، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که نشخوار خشم به دلیل کاهش قدرت حل مسئله (کاماکو و همکاران^{۳۴}، ۲۰۲۱)، افزایش رفتارهای پرخاشگرانه (رودل و همکاران، ۲۰۱۷) و افکار خصمانه و انتقام‌جویانه نسبت به شریک عاطفی (کانتریراس و همکاران، ۲۰۲۱) و کاهش تمایل به بخشش (نادری و همکاران^{۳۵}، ۲۰۲۱) با کاهش رضایت زناشویی همراه است.

با توجه به آنچه در مورد احتمال انتقال بین‌نسلی الگوهای ارتباطی و نقش احتمالی نشخوار خشم به‌عنوان یک متغیر واسطه‌ای در این چرخه بین‌نسلی گفته شد و خلاء پژوهشی در مورد بررسی رابطه همزمان متغیرها، در پژوهش حاضر به بررسی نقش میانجی نشخوار خشم در رابطه تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند و الگوهای ارتباطی زوجین پرداخته شده است (شکل ۱). بر این اساس، سؤال اصلی پژوهش این است که آیا نشخوار خشم در رابطه بین الگوهای ارتباطی زوجین و تاکتیک‌های حل تعارضی که با والدین خود تجربه کرده اند، نقش میانجی ایفا می‌کند؟ همچنین، فرضیه‌های پژوهش عبارت‌اند از: (۱) بین الگوهای ارتباطی زوجین و تاکتیک‌های حل تعارضی که با والدین خود تجربه کرده اند رابطه معنی‌داری وجود دارد، (۲) بین الگوهای ارتباطی زوجین و نشخوار خشم رابطه معنی‌داری وجود دارد و (۳) بین نشخوار خشم و تاکتیک‌های حل تعارضی که افراد با والدین خود تجربه کرده اند، رابطه معنی‌داری وجود دارد.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است که با استفاده از تحلیل مسیر انجام شده است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زنان و مردان بزرگسال متأهل بود که از میان آن‌ها اطلاعات مربوط به ۳۰۰ نفر با روش نمونه‌گیری در دسترس گردآوری شد. درنهایت، اطلاعات مربوط به ۲۹۵ نفر قابل تحلیل بودند که بر اساس دیدگاه کلاین^{۳۶} (۲۰۱۶) که حداقل حجم نمونه لازم برای پژوهش‌های تحلیل مسیر را ۲۰۰ نفر عنوان می‌کند، حجم نمونه مناسبی محسوب می‌شود. توزیع پرسشنامه‌ها به دو صورت حضوری و آنلاین انجام شد. در روش حضوری، پرسشنامه‌ها به صورت مداد-کاغذی تهیه و در شبکه ارتباطی محقق توزیع شدند. در روش آنلاین، پرسشنامه‌ها در بستر سایت پرس لاین طراحی شدند و لینک پرسشنامه در شبکه‌های اجتماعی مختلف و وبسایت‌ها در اختیار افراد قرار گرفت. در هر دو روش حضوری و آنلاین، در ابتدا توضیحاتی مختصر در مورد موضوع پژوهش به شرکت‌کنندگان داده شد و در مورد رعایت اصل رازداری، تحلیل گروهی پاسخ‌ها و محرمانه ماندن اطلاعات به شرکت‌کنندگان اطمینان خاطر داده شد. معیارهای ورود به مطالعه داشتن حداقل ۱۸ سال سن و متأهل بود. جمع‌آوری داده‌ها از نیمه دوم اسفند ۱۴۰۱ آغاز شد و تا پایان مرداد ۱۴۰۲ ادامه یافت. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای SPSS-27 و Lisrel8.8 استفاده شد.

ابزارهای پژوهش

۱. پرسشنامه الگوهای ارتباطی^{۳۷}: یک ابزار خود سنجی ۳۵ سؤالی است که توسط کریستنسن و سولاوای^{۳۸} (۱۹۸۴) طراحی شده است و رفتار زوجین را در طول سه مرحله مفروض از تعارض، شامل هنگامی که مشکلی در رابطه آن‌ها به وجود می‌آید، هنگام بحث پیرامون مشکل و پس از بحث در مورد آن، شرح می‌دهد. زوجین هر رفتار را روی یک مقیاس ۹ درجه‌ای لیکرت از ۱ (اصلاً امکان ندارد) تا ۹ (خیلی امکان دارد) رتبه‌بندی می‌کنند. این پرسشنامه شامل سه مؤلفه است: ارتباط سازنده متقابل، ارتباط توقع/کناره‌گیری و ارتباط اجتناب متقابل. در نمونه غیر ایرانی، آلفای کرونباخ برای این پرسشنامه در دامنه ۰/۶۹ تا ۰/۸۴ به دست آمد که نشان‌دهنده همسانی درونی مطلوب آن است (لی و جانسون، ۲۰۱۸). در ایران، ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کل ۰/۸۴ (سپهری شاملو و کرامتی^{۳۹}، ۱۳۹۵) و برای مؤلفه‌های ارتباط سازنده متقابل، ارتباط توقع/کناره‌گیری و ارتباط اجتناب متقابل، به ترتیب ۰/۶۱، ۰/۵۰ و ۰/۶۲ به دست آمد (معصومی و همکاران^{۴۰}، ۱۳۹۶). در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۸۸ به دست آمده است که نشان‌دهنده همسانی درونی خوب پرسشنامه است.

۲. پرسشنامه تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند^{۴۱}: یک مقیاس ۱۴ سؤالی است که توسط اشتراوس^{۴۲} (۱۹۹۰) برای سنجش سه راهبرد استدلال و پرخاشگری فیزیکی و کلامی بین والدین و فرزندان طراحی شده است. سؤالات این مقیاس روی یک طیف لیکرت ۶ گزینه‌ای به صورت ۰ (هرگز)، ۱ (یک‌بار در سال)، ۲ (دو یا سه بار در سال)، ۳ (اغلب اما کمتر از یک‌بار در ماه)، ۴ (حدوداً ماهی یک‌بار) و ۵ (بیش از یک‌بار در هرمه) نمره‌گذاری می‌شود. پرسش‌های ۱-۵ مربوط به تاکتیک استدلال، پرسش‌های ۶-۱۰ مربوط به پرخاشگری کلامی و پرسش‌های ۱۱-۱۴ مربوط به پرخاشگری فیزیکی هستند. پایایی همسانی درونی به روش آلفای کرونباخ خرده مقیاس استدلال از ۰/۴۲-۰/۷۶، پرخاشگری فیزیکی از ۰/۶۲-۰/۸۸ و پرخاشگری کلامی از ۰/۴۲-۰/۹۶ گزارش شده است. در بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی این پرسشنامه، ضرایب آلفای کرونباخ به ترتیب، برای راهبردهای حل تعارض با پدر در بخش استدلال ۰/۷۷، ۰/۷۸، پرخاشگری کلامی، ۰/۷۱، ۰/۷۳، پرخاشگری فیزیکی، ۰/۸۶، ۰/۸۸ و برای راهبردهای حل تعارض با مادر در بخش استدلال، ۰/۷۲، ۰/۷۶، پرخاشگری کلامی، ۰/۷۶، ۰/۷۷ و پرخاشگری فیزیکی، ۰/۸۷، ۰/۸۹ به دست آمده است (ریاحی و همکاران^{۴۳}، ۱۳۹۵). در این پژوهش نیز ضرایب آلفای کرونباخ برای تاکتیک‌های حل تعارض استدلال پدر ۰/۶۰ (متوسط)، پرخاشگری کلامی پدر ۰/۸۸ (خوب)، پرخاشگری فیزیکی پدر ۰/۹۳ (عالی)، استدلال مادر ۰/۵۷ (ضعیف)، پرخاشگری کلامی مادر ۰/۸۵ (خوب) و برای پرخاشگری فیزیکی مادر ۰/۸۵ (خوب) به دست آمد.

۳. مقیاس نشخوار خشم^{۴۴}: یک مقیاس ۱۹ سؤالی است که توسط سوخودولوسکی و همکاران^{۴۵} (۲۰۰۱) برای سنجش تمایل به تفکر در موقعیت‌های خشم برانگیز فعلی و یادآوری تجربه‌های خشم برانگیز گذشته ساخته شده است. سؤالات این مقیاس چهار خرده مقیاس نشخوار خشم شامل پس فکری خشم، افکار تلافی‌جویانه، خاطره‌های خشم و شناختن علت‌ها را در اندازه‌های چهاردرجه‌ای لیکرت از ۱ (خیلی کم) تا ۴ (خیلی زیاد) می‌سنجد. سازندگان این پرسشنامه، پایایی آن را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای پس

فکرهای خشم ۰/۸۶، افکار انتقام‌جویانه ۰/۷۲، خاطرات خشم ۰/۸۵، فهم علت‌ها ۰/۷۷ و برای نمره کل ۰/۹۳ گزارش کرده‌اند (ساخودولوسکی و همکاران، ۲۰۰۱). ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس نشخوار خشم نیز در چندین پژوهش بررسی و تأیید شده است (بشارت و همکاران^{۴۶}، ۱۳۸۷؛ بشارت و محمد مهر^{۴۷}، ۱۳۸۸). ضرایب آلفای کرونباخ گویه‌های هر یک از مقیاس‌های نشخوار خشم (نمره کل)، پس فکرهای خشم، افکار تلافی‌جویانه، خاطره‌های خشم و شناختن علت‌ها در یک نمونه ۸۳۲ نفری از دانشجویان به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۳، ۰/۸۷ و ۰/۷۸ محاسبه شد که نشان‌دهنده همسانی درونی خوب آزمون است. در پژوهش حاضر نیز ضرایب آلفای کرونباخ برای نمره کل ۰/۹۷ و برای خرده مقیاس‌های پس فکرهای خشم ۰/۹۴، افکار انتقام ۰/۸۷، خاطره‌های خشم ۰/۹۳، شناختن علت‌ها ۰/۹۱ به دست آمد که همه این مقادیر نشان‌دهنده همسانی درونی مطلوب این مقیاس هستند.

یافته‌ها

نمونه نهایی پژوهش شامل ۲۹۵ نفر بود که ۴۹/۵ درصد (۱۴۶ نفر) آن زن و ۵۰/۵ درصد (۱۴۹ نفر) آن مرد بودند. بیشتر اعضای نمونه (۵۱/۹ درصد) و همچنین همسرانشان (۵۱/۹ درصد) بیشتر از ۳۰ سال سن داشتند. بیشتر آن‌ها فرزند اول و وسط بودند (۶۳ درصد) و بیشتر از ۱۲ میلیون درآمد داشتند (۴۳/۱ درصد). در ادامه، شاخص‌های توصیفی شامل میانگین و انحراف معیار مربوط به متغیرهای مدل در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی نمرات شرکت‌کنندگان در متغیرهای پژوهش

شاخص‌های توصیفی		متغیر
میانگین	انحراف معیار	
		تاکتیک‌های حل تعارض پدر-فرزند
۱۲/۳۳	۴/۹۱	استدلال
۵/۰۵	۵/۸۳	پرخاشگری کلامی
۱/۴۵	۳/۱۵	پرخاشگری فیزیکی
		تاکتیک‌های حل تعارض مادر-فرزند
۱۴/۴۱	۴/۶۱	استدلال
۴/۶۵	۵/۴۶	پرخاشگری کلامی
۰/۸۶	۲/۴۸	پرخاشگری فیزیکی
۳۸/۴۷	۱۷/۵۷	نشخوار خشم
۱۱/۶۵	۵/۸۲	پس فکرهای خشم
۷/۱۵	۳/۵۳	افکار تلافی‌جویانه
۱۰/۸۰	۵/۰۲	خاطره‌های خشم
۸/۸۶	۳/۹۹	شناختن علت‌ها
		الگوهای ارتباطی زوجین
۲۶/۴۹	۸/۷۴	ارتباط سازنده متقابل
۱۹/۱۵	۱۲/۱۰	ارتباط توقع/کناره‌گیری
۱۱/۳۴	۶/۳۶	ارتباط اجتناب متقابل

به‌منظور آزمون فرضیه‌ها و پاسخ‌دهی به سؤال پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر استفاده شده است. پیش از انجام این تحلیل‌ها، مفروضه‌های آن‌ها مورد بررسی قرار گرفت، که عبارت‌اند از: نرمال

بودن توزیع داده‌ها، تشخیص هم خطی و استقلال خطاها. جهت بررسی مفروضه نرمال بودن توزیع داده‌ها از شاخص‌های کجی و کشیدگی استفاده شد. قدر مطلق کجی متغیرهای این پژوهش در دامنه ۰/۲۸۵ تا ۲/۵۷۶ و قدر مطلق کشیدگی آن‌ها در دامنه ۰/۰۷۷ تا ۵/۸۲۷ قرار داشت. این مقادیر بر اساس دیدگاه چو و بنتلر^{۴۸} (۱۹۹۵) که نقطه برش ± 3 را برای مقدار کجی مناسب می‌دانند و همچنین، بر اساس دیدگاه کلاین (۲۰۱۶) که برای شاخص کشیدگی مقادیر بیش از ۱۰+ و کمتر از ۱۰- را در مدل یابی‌ها مسئله آفرین می‌داند، مقادیری مطلوب و حاکی از تحقق پیش‌فرض نرمال بودن توزیع متغیرهاست. سپس، از آماره‌های عامل تورم واریانس و تحمل، جهت بررسی هم خطی استفاده شد. هیچ‌یک از مقادیر مربوط به عامل تورم واریانس بیشتر از ۱۰ نبود و تمامی مقادیر تحمل برای این متغیرها در بازه صفر و یک قرار داشتند. بنابراین، مفروضه عدم هم خطی چندگانه نیز برقرار بود. جهت بررسی مفروضه استقلال خطاها نیز از آماره دوربین-واتسون استفاده شد. مقادیر این آماره برای پیش‌بینی سه الگوی ارتباطی زوجین (۱/۷۹ تا ۱/۸۶) کمتر از ۴ به دست آمد. بنابراین، مفروضه استقلال خطاها نیز برقرار است. با توجه به برقرار بودن مفروضه‌های آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر، منعی برای استفاده از این روش‌های آماری وجود نداشت.

نتایج آزمون همبستگی پیرسون مربوط به مدل‌های پدر و مادر در جدول ۲ ارائه شده است. ضرایب همبستگی نشان دادند که بین تاکتیک استدلال پدر و مادر با نشخوار خشم رابطه‌ای منفی و معنی‌دار و بین پرخاشگری کلامی و فیزیکی پدر و مادر با نشخوار خشم رابطه‌ای مثبت و معنی‌دار وجود دارد. همچنین، تاکتیک استدلال برای هر دو والد با الگوی ارتباط سازنده متقابل رابطه‌ای مثبت و معنی‌دار و با الگوی توقع/کناره‌گیری و الگوی اجتناب متقابل رابطه‌ای منفی و معنی‌دار نشان داد. پرخاشگری کلامی و فیزیکی هر دو والد نیز با الگوی سازنده متقابل رابطه‌ای منفی و معنی‌دار و با الگوی توقع/کناره‌گیری و اجتناب متقابل رابطه‌ای مثبت و معنی‌دار نشان دادند. ضرایب همبستگی همچنین نشان دادند که بین میزان نشخوار خشم با الگوی ارتباط سازنده متقابل رابطه‌ای منفی و معنی‌دار و با ارتباط توقع/کناره‌گیری و ارتباط اجتناب متقابل رابطه‌ای مثبت و معنی‌دار وجود دارد. با توجه به رابطه بین متغیرها در ماتریس همبستگی، امکان انجام تحلیل مسیر و بررسی فرضیه واسطه‌گری فراهم است.

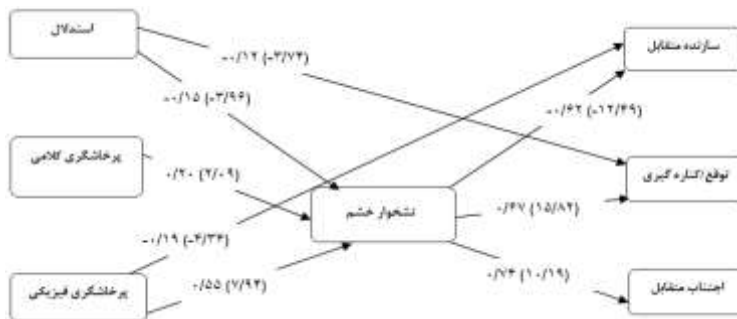
جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرهای مدل مربوط به پدر							
متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱- الگوی سازنده متقابل	۱						
۲- الگوی توقع/کناره‌گیری	۰/۸۰**	۱					
۳- الگوی اجتناب متقابل	۰/۸۳**	۰/۸۰**	۱				
۴- تاکتیک استدلال پدر	۰/۳۰**	۰/۳۷**	۰/۲۷**	۱			
۵- تاکتیک پرخاشگری کلامی پدر	۰/۶۳**	۰/۵۴**	۰/۵۸**	۰/۲۵**	۱		
۶- تاکتیک پرخاشگری فیزیکی پدر	۰/۴۷**	۰/۳۹**	۰/۳۷**	۰/۲۵**	۰/۷۷**	۱	
۷- نشخوار خشم	۰/۷۷**	۰/۷۳**	۰/۷۴**	۰/۳۵**	۰/۷۳**	۰/۵۶**	۱

متغیرهای مدل مربوط به مادر							
متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱- الگوی سازنده متقابل	۱						
۲- الگوی توقع/کناره گیری	** ۰/۸۰	۱					
۳- الگوی اجتناب متقابل	** ۰/۸۳	** ۰/۸۰	۱				
۴- تاکتیک استدلال مادر	** ۰/۱۹	** ۰/۲۰	* ۰/۱۴	۱			
۵- تاکتیک پرخاشگری کلامی مادر	** ۰/۶۲	** ۰/۵۶	** ۰/۵۶	۰/۰۳	۱		
۶- تاکتیک پرخاشگری فیزیکی مادر	** ۰/۳۳	** ۰/۴۱	** ۰/۲۹	** ۰/۲۴	** ۰/۶۰	۱	
۷- نشخوار خشم	** ۰/۷۷	** ۰/۷۳	** ۰/۷۴	* ۰/۱۱	** ۰/۷۰	** ۰/۳۶	۱

**p<۰/۰۱, * p<۰/۰۵

جهت پاسخ‌دهی به سؤال پژوهش، برازش مدل مفهومی (شکل ۱) به صورت جداگانه برای تاکتیک‌های حل تعارض پدر-فرزند و مادر-فرزند با روش تحلیل مسیر مورد بررسی قرار گرفت. ابتدا به بررسی مدل مربوط به پدر پرداخته شد. نتایج برازش مدل مربوط به تاکتیک‌های حل تعارض پدر، نشان‌دهنده عدم برازش این مدل بود. جهت بهبود برازش، اصلاحاتی روی مدل اولیه صورت گرفت. طی این اصلاحات، مسیرهایی که ضریب مسیر آن‌ها ضعیف بود و از لحاظ آماری نیز معنی‌دار نبودند و برازش مدل را دچار اشکال کرده بودند از مدل حذف شدند و مجدداً برازش مدل مورد ارزیابی قرار گرفت تا در نهایت، مدل ارائه شده در شکل ۲ با برازش خوب مورد تأیید قرار گرفت.

شکل ۲. مدل تأیید شده برای تاکتیک‌های حل تعارض پدر-فرزند (ضرایب مسیر و مقادیر t- داخل پرانتز-). کلیه این ضرایب در سطح ۰/۰۵ معنی‌دار هستند.

شاخص‌های برازش مدل تأیید شده در جدول ۳ ارائه شده است. با توجه به نتایج مندرج در این جدول، شاخص‌های کلی آزمون مدل پیشنهادی تصحیح شده، استانداردهای مورد نظر را دارند و مقادیر آن‌ها حاکی از برازش خوب این مدل است.

جدول ۳. شاخص‌های نیکویی برازش مدل تأیید شده برای تاکتیک‌های حل تعارض پدر-فرزند

CFI ^{۴۱}	AGFI ^{۴۱}	GFI ^{۴۰}	RMSEA ^{۴۲}	χ^2/df	
بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۳	مقادیر قابل قبول
۰/۸۷	-۱/۱۷	۰/۷۷	۰/۵۹	۹۹/۴۱	شاخص‌های مدل قبل از اصلاح
۰/۹۸	۰/۹۴	۰/۹۷	۰/۰۸	۲/۹۰	شاخص‌های مدل اصلاح شده

بر اساس اطلاعات ارائه‌شده در شکل ۲، ضریب مسیر استدلال با ارتباط توقع/کناره‌گیری ۰/۱۲- است که ضریب مسیر منفی و ضعیفی است؛ اما بر اساس آزمون آماری t معنی‌دار است ($p < ۰/۰۵$, $t = -۳/۷۴$). ضریب مسیر استدلال با نشخوار خشم ۰/۱۵- است که این ضریب مسیر نیز منفی و ضعیف است؛ اما بر اساس آزمون آماری t معنی‌دار است ($p < ۰/۰۵$, $t = -۳/۹۶$). ضریب مسیر پرخاشگری کلامی با نشخوار خشم ۰/۲۰- است که ضریب مسیر مثبت و ضعیفی است؛ اما بر اساس آزمون آماری t معنی‌دار است ($p < ۰/۰۵$, $t = ۲/۰۹$). ضریب مسیر پرخاشگری فیزیکی با ارتباط سازنده متقابل ۰/۱۹- است که ضریب مسیر منفی و ضعیفی است؛ اما بر اساس آزمون آماری t معنی‌دار است ($p < ۰/۰۵$, $t = -۴/۳۴$). ضریب مسیر پرخاشگری فیزیکی با نشخوار خشم ۰/۵۵- است که ضریب مسیر مثبت و قوی است؛ که بر اساس آزمون آماری t نیز معنی‌دار است ($p < ۰/۰۵$, $t = ۷/۹۴$). ضریب مسیر نشخوار خشم با ارتباط سازنده متقابل ۰/۶۲- است که ضریب مسیر منفی و قوی است؛ که بر اساس آزمون آماری t نیز معنی‌دار است ($p < ۰/۰۵$, $t = -۱۲/۴۹$). ضریب مسیر نشخوار خشم با ارتباط توقع/کناره‌گیری ۰/۶۷- است که ضریب مسیر مثبت و قوی است؛ که بر اساس آزمون آماری t نیز معنی‌دار است ($p < ۰/۰۵$, $t = ۱۵/۸۲$). ضریب مسیر نشخوار خشم با ارتباط اجتناب متقابل ۰/۷۴- است که این ضریب مسیر نیز مثبت و قوی است و بر اساس آزمون آماری t نیز معنی‌دار است ($p < ۰/۰۵$, $t = ۱۰/۱۹$).

جدول ۴. ضرایب مسیر اثرات مستقیم و غیرمستقیم و کل در مدل تأییدشده برای

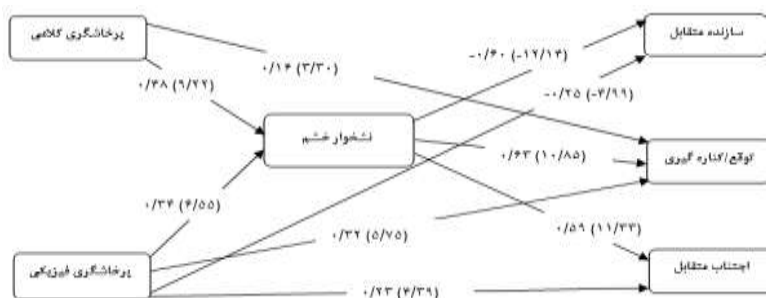
تاکتیک‌های حل تعارض پدر-فرزند

متغیرها	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل	سطح معناداری
بر ارتباط سازنده متقابل از:				
استدلال	-	۰/۰۹	۰/۰۹	$p < ۰/۰۵$
پرخاشگری کلامی	-	-۰/۱۲	-۰/۱۲	$p < ۰/۰۵$
پرخاشگری فیزیکی	-۰/۱۹	-۰/۳۴	-۰/۵۳	$p < ۰/۰۵$
نشخوار خشم	-۰/۶۲	-	-۰/۶۲	$p < ۰/۰۵$
بر ارتباط توقع/کناره‌گیر از:				
استدلال	-۰/۱۲	-۰/۱۰	-۰/۲۲	$p < ۰/۰۵$
پرخاشگری کلامی	-	۰/۱۳	۰/۱۳	$p < ۰/۰۵$
پرخاشگری فیزیکی	-	۰/۳۶	۰/۳۶	$p < ۰/۰۵$
نشخوار خشم	۰/۶۷	-	۰/۶۷	$p < ۰/۰۵$
بر ارتباط اجتناب متقابل از:				
استدلال	-	-۰/۱۱	-۰/۱۱	$p < ۰/۰۵$

$p < ۰/۰۵$	۰/۱۴	۰/۱۴	-	پرخاشگری کلامی
$p < ۰/۰۵$	۰/۴۰	۰/۴۰	-	پرخاشگری فیزیکی
$p < ۰/۰۵$	۰/۷۴	-	۰/۷۴	نشخوار خشم
				بر نشخوار خشم از:
$p < ۰/۰۵$	-۰/۱۵	-	-۰/۱۵	استدلال
$p < ۰/۰۵$	۰/۲۰	-	۰/۲۰	پرخاشگری کلامی
$p < ۰/۰۵$	۰/۵۵	-	۰/۵۵	پرخاشگری فیزیکی

در جدول ۴ ضرایب اثرهای مستقیم، غیرمستقیم و کل متغیرهای پژوهش برای مدل مربوط به تاکتیک‌های حل تعارض پدر-فرزند ارائه شده است. طبق این جدول، سه متغیر برون‌زا یعنی تاکتیک‌های استدلال، پرخاشگری کلامی و پرخاشگری فیزیکی بر متغیرهای درون‌زا یعنی الگوهای ارتباطی زوجین اثر غیرمستقیم داشته‌اند و همچنین از بین آن‌ها، فقط استدلال بر ارتباط توقع/کناره‌گیر و پرخاشگری فیزیکی بر ارتباط سازنده متقابل اثرات مستقیمی نیز داشتند؛ بنابراین به‌طور کلی می‌توان گفت نشخوار خشم توانسته نقش میانجی معنی‌داری برای رابطه تاکتیک‌های حل تعارض پدر-فرزند و الگوهای ارتباطی زوجین ایفا نماید.

در ادامه، مدل مفهومی که بر اساس آن، تاکتیک‌های حل تعارض مادر-فرزند به‌عنوان متغیرهای برون‌زا، نشخوار خشم به‌عنوان متغیر میانجی و الگوهای ارتباطی زوجین به‌عنوان متغیرهای درون‌زا در نظر گرفته شده بودند، موردبررسی قرار گرفت. نتایج حاکی از عدم برازش مدل اولیه بود. جهت بهبود برازش مدل مربوط به تاکتیک‌های حل تعارض مادر-فرزند نیز اصلاحاتی صورت گرفت تا در نهایت مدل ارائه شده در شکل ۳ با برازش خوب مورد تأیید قرار گرفت. اصلاحات انجام شده به این صورت بود که مسیریایی که ضریب مسیر آن‌ها ضعیف بود و از لحاظ آماری نیز معنی‌دار نبودند و برازش مدل را دچار اشکال کرده بودند، از مدل حذف شدند و برازش مدل مجدداً مورد ارزیابی قرار گرفت. مدل تصحیح شده مربوط به تاکتیک‌های حل تعارض مادر-فرزند و شاخص‌های برازش مربوط به آن به ترتیب در شکل ۳ و جدول ۵ ارائه شده است. نتایج مندرج در جدول ۵ نشان می‌دهند که شاخص‌های کلی برازش مدل تصحیح شده، استانداردهای موردنظر را دارند و مقادیر آن‌ها حاکی از برازش خوب این مدل است.

شکل ۳. مدل تأیید شده برای تاکتیک‌های حل تعارض مادر-فرزند
(ضرایب مسیر و مقادیر t- داخل پرانتز). کلیه این ضرایب در سطح ۰/۰۵ معنی‌دار هستند.

جدول ۵. شاخص‌های نیکویی برازش مدل تأیید شده برای تاکتیک‌های حل تعارض مادر-فرزند

CFI	AGFI	GFI	RMSEA	χ^2/df	
بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	کمتر از ۰/۰۸	کمتر از ۳	مقادیر قابل قبول
۰/۸۷	۰/۸۲	۰/۷۸	۰/۵۶	۸۸/۶۴	شاخص‌های مدل قبل از اصلاح
۱/۰۰	۰/۹۶	۱/۰۰	۰/۰۴	۲	شاخص‌های مدل اصلاح شده

بر اساس اطلاعات ارائه‌شده در شکل ۳، ضریب مسیر پرخاشگری کلامی با ارتباط توقع/کناره‌گیری ۰/۱۶ است که ضریب مسیر مثبت و ضعیفی است؛ اما بر اساس آزمون آماری t معنی‌دار است ($t = ۳/۳۰$, $p < ۰/۰۵$). ضریب مسیر پرخاشگری کلامی با نشخوار خشم ۰/۴۸ است که ضریب مسیر مثبت و متوسطی است؛ که بر اساس آزمون آماری t نیز معنی‌دار است ($t = ۹/۲۲$, $p < ۰/۰۵$). ضریب مسیر پرخاشگری فیزیکی با ارتباط سازنده متقابل ۰/۲۵- است که ضریب مسیر منفی و ضعیفی است؛ اما بر اساس آزمون آماری t معنی‌دار است ($t = -۴/۹۹$, $p < ۰/۰۵$). ضریب مسیر پرخاشگری فیزیکی با ارتباط توقع/کناره‌گیری ۰/۳۲ است که ضریب مسیر مثبت و متوسطی است؛ که بر اساس آزمون آماری t نیز معنی‌دار است ($t = ۵/۷۵$, $p < ۰/۰۵$). ضریب مسیر پرخاشگری فیزیکی با ارتباط اجتناب متقابل ۰/۲۳ است که ضریب مسیر مثبت و ضعیفی است؛ اما بر اساس آزمون آماری t معنی‌دار است ($t = ۴/۳۹$, $p < ۰/۰۵$). ضریب مسیر پرخاشگری فیزیکی با نشخوار خشم ۰/۳۴ است که ضریب مسیر مثبت و متوسطی است؛ که بر اساس آزمون آماری t نیز معنی‌دار است ($t = ۶/۵۵$, $p < ۰/۰۵$). ضریب مسیر نشخوار خشم با ارتباط سازنده متقابل ۰/۶۰- است که ضریب مسیر منفی و قوی است؛ که بر اساس آزمون آماری t نیز معنی‌دار است ($t = -۱۲/۱۴$, $p < ۰/۰۵$). ضریب مسیر نشخوار خشم با ارتباط توقع/کناره‌گیر ۰/۶۳ است که ضریب مسیر مثبت و قوی است؛ که بر اساس آزمون آماری t نیز معنی‌دار است ($t = ۱۰/۸۵$, $p < ۰/۰۵$). ضریب مسیر نشخوار خشم با ارتباط اجتناب متقابل ۰/۵۹ است که این ضریب مسیر نیز مثبت و قوی است و بر اساس آزمون آماری t نیز معنی‌دار است ($t = ۱۱/۳۳$, $p < ۰/۰۵$).

جدول ۶. ضرایب مسیر اثرات مستقیم و غیرمستقیم و کل در مدل تأییدشده برای

تاکتیک‌های حل تعارض مادر-فرزند

متغیرها	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل	سطح معناداری
بر ارتباط سازنده متقابل از:				
پرخاشگری کلامی	-	-۰/۲۸	-۰/۲۸	$p < ۰/۰۵$
پرخاشگری فیزیکی	-۰/۲۵	-۰/۲۰	-۰/۴۵	$p < ۰/۰۵$
نشخوار خشم	-۰/۶۰	-	-۰/۶۰	$p < ۰/۰۵$
بر ارتباط توقع/کناره‌گیری از:				
پرخاشگری کلامی	۰/۱۶	۰/۳۰	۰/۴۶	$p < ۰/۰۵$
پرخاشگری فیزیکی	۰/۳۲	۰/۲۱	۰/۵۳	$p < ۰/۰۵$
نشخوار خشم	۰/۶۳	-	۰/۶۳	$p < ۰/۰۵$
بر ارتباط اجتناب متقابل از:				
پرخاشگری کلامی	-	۰/۳۸	۰/۳۸	$p < ۰/۰۵$
پرخاشگری فیزیکی	۰/۲۳	۰/۲۰	۰/۴۳	$p < ۰/۰۵$

نشخوار خشم	۰/۵۹	-	۰/۵۹	$p < ۰/۰۵$
بر نشخوار خشم از:				
پرخاشگری کلامی	۰/۴۸	-	۰/۴۸	$p < ۰/۰۵$
پرخاشگری فیزیکی	۰/۳۴	-	۰/۳۴	$p < ۰/۰۵$

در جدول ۶ ضرایب اثرهای مستقیم، غیرمستقیم و کل متغیرهای پژوهش برای مدل مربوط به تاکتیک‌های حل تعارض مادر-فرزند ارائه شده است. همان‌طور که در این جدول مشاهده می‌شود دو متغیر برون‌زا یعنی تاکتیک‌های پرخاشگری کلامی و فیزیکی بر متغیرهای درون‌زا یعنی الگوهای ارتباطی زوجین اثر غیرمستقیم داشته‌اند و همچنین از بین آن‌ها، پرخاشگری کلامی فقط بر ارتباط توقع/کناره‌گیری و پرخاشگری فیزیکی بر هر سه الگوی ارتباط سازنده متقابل، توقع/کناره‌گیر و اجتناب متقابل اثرات مستقیم نیز داشتند. بنابراین، به‌طور کلی می‌توان گفت نشخوار خشم توانسته نقش میانجی معنی‌داری برای رابطه دو نوع از تاکتیک‌های حل تعارض مادر-فرزند (پرخاشگری کلامی و فیزیکی) و الگوهای ارتباطی زوجین ایفا نماید.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر باهدف بررسی نقش میانجی نشخوار خشم در رابطه بین تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند و الگوهای ارتباطی زوجین انجام شده است. یافته‌های این پژوهش از فرضیه انتقال بین نسلی الگوهای ارتباطی حمایت کرده و نشان دادند که بین تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند و الگوهای ارتباطی که فرزندان در روابط عاطفی‌شان انتخاب می‌کنند، رابطه معنی‌داری وجود دارد و در این رابطه نشخوار خشم نقش میانجی را ایفا می‌کند.

یافته‌ها نشان داد والدینی که در هنگام تعارض، به ابراز خشم فرزند خود، با رفتارهای تنبیهی شامل پرخاشگری کلامی و فیزیکی پاسخ می‌دهند، کودک را از یادگیری و تمرین مهارت‌های تنظیم هیجان فعالانه و مسئله محور محروم کرده و به او می‌آموزند که باید خشم خود را سرکوب کند (شاو و استار، ۲۰۱۹). پاسخ‌های غیر حمایت‌گرانه این والدین به خشم فرزندشان، مانند نادیده گرفتن و بی‌اعتنایی به تجربه هیجانی او و یا تنبیه ابراز هیجان کودک، علاوه بر تشدید واکنش هیجانی او، باورهای ناکارآمدی را در مورد خشم در او شکل می‌دهد که منجر به استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان ناسازگارانه می‌شود. والدینی که خشم فرزند خود را نادیده می‌گیرند، باعث شکل‌گیری الگوی اجتناب از خشم در او می‌شوند. والدینی که ابراز خشم فرزندشان را تنبیه می‌کنند، باعث شکل‌گیری این باور در او می‌شوند که این هیجان غیرقابل‌قبول است و باید سرکوب شود (اوترپول و همکاران، ۲۰۲۲). هر دوی این شیوه‌های پاسخ‌دهی والدین، منجر به این می‌شوند که خشم در کودک ابراز نشده باقی بماند و احتمال اینکه فرد به نشخوار فکری در مورد آن بپردازد افزایش یابد. چنین فردی، در رابطه با شریک عاطفی‌اش نیز قادر به استفاده از راهبردهای سازگارانه حل تعارض نخواهد بود. این افراد با انتخاب الگوهای ارتباط توقع/کناره‌گیری و اجتناب متقابل، از بحث در مورد موضوع تعارض اجتناب خواهند کرد. چراکه به دلیل برخورد تنبیهی والدین با ابراز خشمشان، آموخته‌اند خشم، هیجانی غیرقابل‌قبول است و نباید ابراز شود. بنابراین، برای اجتناب از موقعیت خشم برانگیز، به‌طور کلی از بحث در مورد موضوع تعارض اجتناب می‌کنند. اگرچه این افراد با اجتناب از موقعیت خشم برانگیز، جلوی ابراز خشم خود را می‌گیرند،

اما به نشخوار فکری در مورد آن ادامه می‌دهند. این نشخوار فکری در مورد درگیری که مدت‌ها پیش رخ داده، با حفظ و تشدید افکار خصمانه و انتقام‌جویانه نسبت به شریک عاطفی، مانع از بخشش او می‌شود. عدم تمایل به بخشش نیز منجر به کاهش صمیمیت، ایجاد فاصله عاطفی بین زوجین و کاهش رضایت از رابطه خواهد شد (نادری و همکاران، ۲۰۲۱). در مقابل، والدینی که از تاکتیک حل تعارض استدلال استفاده می‌کنند، با رفتارهای حمایت‌گرانه به ابراز خشم فرزندشان پاسخ می‌دهند. این والدین با پذیرش و تأیید تجربه هیجانی فرزندشان و آموزش شیوه‌های صحیح ابراز خشم به او، هم به نیازهای عاطفی فرزندشان پاسخ می‌دهند و هم به ایجاد مهارت‌های تنظیم هیجان مسئله محور در او کمک می‌کنند (اوترپول و همکاران، ۲۰۲۲). فرزندانش چنین والدینی، در رابطه با شریک عاطفی خود با احتمال بیشتری از الگوی سازنده متقابل استفاده خواهند کرد، چراکه شیوه صحیح برخورد با هیجان خشم و حل مسئله هنگام تعارض را در رابطه با والدین خود آموخته‌اند. این یافته‌ها را می‌توان در چارچوب نظریه روابط موضوعی این‌گونه تبیین کرد که آسیب‌های ارتباطی دوران کودکی اغلب عامل مهمی در ایجاد پویایی‌های هسته‌ای ازدواج هستند، چراکه هریک از طرفین، دنیای درونی و تجارب زیسته‌شان را با خود به رابطه می‌آورند (سیگل، ۲۰۲۰). وقتی عشق از کودک دریغ می‌شود و یا به‌گونه‌ای تهدیدکننده به او داده می‌شود، احساس خشم می‌کند و پرخاشگرانه سعی می‌کند ارتباط خوبی برقرار کند یا آن را انکار کند. بر اساس نظریه روابط موضوعی فیبرن^{۵۳}، با انجام این کار، کودکان ساختارهای روانی مملو از خشمی شکل می‌دهند که به دنبال بیان آن‌ها در روابط بزرگسالی خود هستند (میلر^{۵۴}، ۲۰۰۷). فردی که در کودکی خود هنگام تعارض با والدین، شیوه‌های درست حل مسئله را تجربه نکرده، با او با پرخاشگری فیزیکی و کلامی برخورد شده و مجبور به سرکوب هیجان خشم و نشخوار فکری در مورد آن شده است، در بزرگسالی نیز هنگام تعارض با شریک عاطفی خود از روش‌های سازگارانه‌ای استفاده نخواهد کرد. فرد میل به تکرار همان الگویی را دارد که در کودکی با والدین خود تجربه کرده است. درحالی‌که تکرار همیشه منجر به حل موفقیت‌آمیز نمی‌شود و گاهی بازآفرینی‌های هیجانی و رفتاری دردناک می‌توانند آسیب‌های قابل توجهی ایجاد کند و به تعاملات ناکارآمد دامن بزنند.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داده‌است که قرار گرفتن در معرض خشونت والدین در دوران کودکی، با افزایش میزان نشخوار خشم مرتبط است. این یافته همسو با پژوهش‌هایی دانست که نشان داده‌اند بین تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند و الگوهای ارتباطی فرزندانش (به‌عنوان مثال، برانجه، ۲۰۲۰) و همچنین بین نشخوار خشم و الگوهای ارتباطی زوجین (کاماگو و همکاران، ۲۰۲۱؛ رودل و همکاران، ۲۰۱۷؛ کانتریاس و همکاران، ۲۰۲۱ و نادری و همکاران، ۲۰۲۱) رابطه معنی‌داری وجود دارد. به‌عنوان مثال، برانجه (۲۰۲۰) در پژوهش خود نشان دادند که تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند، یکی از عوامل پیش‌بینی‌کننده الگوهای ارتباطی آینده فرزندانش است. با این تفاوت که در کار برانجه بر تأثیر تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند بر سازگاری نوجوانان در رابطه با والدین و همسالان تأکید شده بود، اما در پژوهش حاضر، جمعیت بزرگسال و تأثیر تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند بر الگوهای ارتباطی که فرزندانش در ارتباط با همسرانشان انتخاب خواهند کرد، تأکید شده است. همچنین به‌عنوان نمونه‌ای دیگر از همسویی بین یافته‌های این پژوهش با ادبیات موجود می‌توان به پژوهش رودل و همکاران (۲۰۱۷) اشاره کرد. آن‌ها در پژوهشی باهدف بررسی عوامل خطر رشدی ارتکاب خشونت خانگی^{۵۵} نشان دادند که عوامل خانوادگی/رشدی مانند سبک‌های دل‌بستگی، روابط

خانوادگی ضعیف و شاهد خشونت والدین بودن، می‌توانند با افزایش نشخوار خشم، احتمال ارتکاب خشونت خانگی را افزایش دهند. این یافته از این نظر که نشان می‌دهد عوامل خانوادگی/شده می‌توانند در ایجاد نشخوار خشم تأثیرگذار باشند، همسو با یافته‌های پژوهش حاضر است، اما در پژوهش رودل و همکارانش (۲۰۱۷) به تأثیری که این نشخوار خشم می‌تواند بر الگوهای ارتباطی فرزندان با شرکای عاطفی‌شان داشته باشد، اشاره‌ای نشده است.

ازجمله محدودیت‌های پژوهش حاضر را می‌توان این دانست که سنجش تاکتیک‌های حل تعارض والد-فرزند، به دلیل ماهیت گذشته‌نگر آن، ممکن است تحت تأثیر عواملی مانند گذر زمان یا از دست دادن والدین قرار گرفته باشد که این تأثیرات قابل کنترل نبود. همچنین، اگرچه ابزارهای خود گزارش دهی به‌طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرند، اما این ابزارها مشمول محدودیت‌های مطلوبیت اجتماعی هستند و ممکن است پاسخ‌های واقعی و کمتر سانسور شده را دست‌کم بگیرند. از این‌رو، توصیه می‌شود مطالعات آینده از رویکردهای ارزیابی جایگزین استفاده کنند. علاوه بر این، مهم است به این نکته توجه شود که انتقال بین نسلی، دلالت بر یک رابطه علی ندارد. به این معنا که تجربه سبک‌های ارتباطی ناکارآمد با والدین، الزاماً منجر به این نمی‌شود که فرزندان نیز همان رفتارها را انجام دهند (کاسیناتو^{۵۶}، ۲۰۱۳؛ لومنان و همکاران^{۵۷}، ۲۰۱۹). عوامل محافظتی وجود دارند که می‌توانند در شکستن چرخه انتقال بین‌نسلی خشونت مؤثر باشند. در این رابطه، تریسی و همکاران^{۵۸} (۲۰۱۸) بدر رفتاری و خشونت را طی سه نسل بررسی کردند. یافته‌های آن‌ها نشان داد که عواملی مانند وضعیت اجتماعی-اقتصادی بالاتر، سطوح بالاتر رضایت از پدر و مادر شدن و وظایف والدینی و داشتن روابط بین فردی کارآمد در بزرگسالی، می‌توانند انتقال بین‌نسلی خشونت را کاهش دهند (تریسی و همکاران، ۲۰۱۸؛ لانگوین و همکاران^{۵۹}، ۲۰۱۹). از این‌رو، توصیه می‌شود مطالعات آتی به بررسی عوامل محافظتی که ممکن است انتقال سبک‌های رابطه‌ای ناکارآمد بین نسل‌ها را مهار کنند، بپردازند.

این پژوهش با ارائه اطلاعاتی در رابطه با پیامدهای تاکتیک‌های حل تعارضی که والدین در رابطه با فرزندان خود استفاده می‌کنند، بیش‌ازپیش اهمیت ایجاد برنامه‌هایی به‌منظور آموزش شیوه‌های صحیح حل تعارض به والدین و آگاه کردن آن‌ها از پیامدهایی که استفاده از شیوه‌های ناسازگارانه حل تعارض می‌تواند برای عملکرد فرزندان در روابط عاطفی‌شان داشته باشد را نشان می‌دهد. همچنین، توصیه می‌شود آموزش مهارت‌های تنظیم هیجان ازجمله مهارت‌های مدیریت و تنظیم هیجان خشم برای زوجین در نظر گرفته شود تا هم با جلوگیری از ایجاد یا اصلاح سبک‌های تنظیم هیجان ناسازگارانه مانند نشخوار خشم، احتمال انتخاب الگوهای ارتباطی سازنده در روابط آینده افراد افزایش یابد و هم با تأثیرگذاری بر شیوه والدگری‌شان، احتمال انتقال چرخه بین نسلی خشم و نشخوار خشم کاهش یابد.

پی‌نوشت‌ها

1. Feldman, Masalha & Derdikman Eiron
2. Afonso, Meireles Ramos, Queiroz-Garcia & Leal
3. Lavner, Karney & Bradbury
4. communication patterns
5. Lie & Johnson
6. Constructive mutual communication pattern
7. Mutual avoidance communication pattern
8. Demand/withdraw communication pattern
9. Smith
10. Manne, Badr, Zaider, Nelson & Kissane
11. Shrout, Renna, Madison, Malarkey & Kiecolt-Glaser
12. Baucom, Atkins, Eldridge, McFarland, Sevier & Christensen
13. Intergenerational transmission
14. object relations theory
15. Glick
16. Siegel
17. Taccini, Rossi & Mannarini
18. conflict resolution
19. Branje, Hupp & Jewell
20. Mbwirire
21. Reasoning
22. Verbal aggression
23. Physical aggression
24. Azeredo Bolze & et al
25. Gerard, Krishnakumar & Buehler
26. Hare, Miga & Allen
27. Anger rumination
28. Otterpohl & et al
29. Shaw & Starr
30. Babcock & Potthoff
31. Ruddle, Pina & Vasquez
32. Denson, Capper, Oaten, Friese & Schofield
33. Camacho, Ortega-Ruiz & Romera
34. Contreras, Kosiak, Hardin & Novaco
35. Naderi & et al
36. Klein
37. Communication Patterns Questionnaire (CPQ)
38. Christensen & Sullaway
39. Sephri shamloo & Keramati
40. Masoumi & et al
41. Parent-Child Conflict Tactics Scales (CTSPP)
42. Strauss
43. Riyahi & et al
44. Anger Rumination Scale (ARS)
45. Sukhodolsky & et al
46. Besharat & et al
47. Besharat & Mohammad Mehr
48. Chou & Bentler
49. Comparative Fit Index (CFI)
50. Goodness of Fit Index (GFI)
51. 5Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)
52. Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)
53. Fairburn
54. Miller
55. Domestic violence
56. Cusinato
57. Lünemann & et al
58. Tracy, Salo & Appleton
59. Langevin, Marshall & Kingsland

References

- Abreu-Afonso, J., Ramos, M. M., Queiroz-Garcia, I., & Leal, I. (2022). How couple's relationship lasts over time? A model for marital satisfaction. *Psychological reports*, 125(3), 1601-1627.
- Azeredo Bolze, S. D., Schmidt, B., Nunes Bossardi, C., Gomes, L. B., Bigras, M., Vieira, M. L., & Crepaldi, M. A. (2019). Táticas de resolução de conflitos conjugais e parentais em famílias sul-brasileiras. *Ciencias Psicológicas*, 13(1), 67-81.
- Babcock, J. C., & Potthoff, A. L. (2021). Effects of angry rumination and distraction in intimate partner violent men. *Journal of interpersonal violence*, 36(23-24), NP12708-NP12729.
- Baucom, B. R., Atkins, D. C., Eldridge, K., McFarland, P., Sevier, M., & Christensen, A. (2011). The language of demand/withdraw: verbal and vocal expression in dyadic interactions. *Journal of Family Psychology*, 25(4), 570.
- Besharat, M., & Mehr, R. M. (2009). Psychometric evaluation of Anger Rumination Scale. *Advances in Nursing & Midwifery*, 18(65), 36-43[in Persian] .
- Branje, S. (2020). Parent Conflict Resolution. In S. Hupp, & J. Jewell (Eds.), *The Encyclopedia of Child and Adolescent Development* (pp. 1-10). Wiley-Blackwell.
- Camacho, A., Ortega-Ruiz, R., & Romera, E. M. (2021). Longitudinal associations between cybervictimization, anger rumination, and cyberaggression. *Aggressive behavior*, 47(3), 332-342.
- Chou, C. P., & Bentler, P. M. (1995). Estimates and tests in structural equation modeling.
- Christensen, A., & Sullaway, M. (1984). Communication patterns questionnaire. *Journal of Marriage and the Family*.
- Contreras, I. M., Kosiak, K., Hardin, K. M., & Novaco, R. W. (2021). Anger rumination in the context of high anger and forgiveness. *Personality and individual differences*, 171, 110531.
- Cusinato, M., & Cusinato, M. (2013). Perché e come prendersi cura delle relazioni. *La competenza relazionale: Perché e come prendersi cura delle relazioni*, 219-230.
- Denson, T. F., Capper, M. M., Oaten, M., Friese, M., & Schofield, T. P. (2011). Self-control training decreases aggression in response to provocation in aggressive individuals. *Journal of Research in Personality*, 45(2), 252-256.
- Fairbairn WRD (1963). Synopsis of an object-relations theory of personality. *Int J Psychoanal* 44:224–5.
- Feldman, R., Masalha, S., & Derdikman-Eiron, R. (2010). Conflict resolution in the parent-child, marital, and peer contexts and children's aggression in the peer group: A process-oriented cultural perspective. *Developmental psychology*, 46(2), 310.
- Gerard, J. M., Krishnakumar, A., & Buehler, C. (2006). Marital conflict, parent-child relations, and youth maladjustment: A longitudinal investigation of spillover effects. *Journal of Family issues*, 27(7), 951-975.

- Glick, ID. Rait, DS. Heru, AM. & Ascher, MS. (2017). *Couples and Family Therapy in Clinical Practice* 5 th ed. Wiley Blackwell, Pp: 137-215.
- Hare, A. L., Miga, E. M., & Allen, J. P. (2009). Intergenerational transmission of aggression in romantic relationships: the moderating role of attachment security. *Journal of family psychology*, 23(6), 808.
- Klein, R. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling* (4th ed). Guilford Press.
- Langevin, R., Marshall, C., & Kingsland, E. (2021). Intergenerational cycles of maltreatment: A scoping review of psychosocial risk and protective factors. *Trauma, Violence, & Abuse*, 22(4), 672-688.
- Lavner, J. A., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2016). Does couples' communication predict marital satisfaction, or does marital satisfaction predict communication?. *Journal of Marriage and Family*, 78(3), 680-694.
- Li, P. F., & Johnson, L. N. (2018). Couples' depression and relationship satisfaction: Examining the moderating effects of demand/withdraw communication patterns. *Journal of Family Therapy*, 40, S63-S85.
- Lünnemann, M. K. M., Van der Horst, F. C. P., Prinzie, P., Luijk, M. P. C. M., & Steketee, M. (2019). The intergenerational impact of trauma and family violence on parents and their children. *Child abuse & neglect*, 96, 104134.
- Manne, S., Badr, H., Zaider, T., Nelson, C., & Kissane, D. (2010). Cancer-related communication, relationship intimacy, and psychological distress among couples coping with localized prostate cancer. *Journal of Cancer Survivorship*, 4, 74-85.
- Mbwirire, J. (2017). Causes of marital conflicts in Christian marriages in Domboshawa area, Mashonaland East Province, Zimbabwe.
- Miller, G. (2007). The Legacy of Fairbairn and Sutherland: Psychotherapeutic Applications. *American Imago*, 64(4), 575-581.
- Nobandegani, Z. N., Shiralinia, K., & Yasaminejad, P. (2021). Investigation the relationship between anxiety attachment style, anger rumination, spouse forgiveness, and marital quality. *Journal of Social Behavior and Community Health*.
- Otterpohl, N., Wild, E., Havighurst, S. S., Stiensmeier-Pelster, J., & Kehoe, C. E. (2022). The interplay of parental response to anger, adolescent anger regulation, and externalizing and internalizing problems: A longitudinal study. *Research on Child and Adolescent Psychopathology*, 1-15.
- Riahi, M., Esmaeily, M., & Kazemian, S. (2016). Effect of training mindfulness to mothers on improving parent-child relationship with subsequent self-efficacy in children. *Journal of Family Research*, 12(1), 27-52, [in Persian].
- Ruddle, A., Pina, A., & Vasquez, E. (2017). Domestic violence offending behaviors: A review of the literature examining childhood exposure, implicit theories, trait aggression and anger rumination as predictive factors. *Aggression and Violent Behavior*, 34, 154-165.
- Shaw, Z. A., & Starr, L. R. (2019). Intergenerational transmission of emotion dysregulation: The role of authoritarian parenting style and family chronic stress. *Journal of Child and Family Studies*, 28, 3508-3518.

- Shrout, M. R., Renna, M. E., Madison, A. A., Malarkey, W. B., & Kiecolt-Glaser, J. K. (2023). Marital negativity's festering wounds: The emotional, immunological, and relational toll of couples' negative communication patterns. *Psychoneuroendocrinology*, 149, 105989.
- Siegel, J. P. (2020). Digging deeper: An object relations couple therapy update. *Family process*, 59(1), 10-20.
- Smith, L. M. (2008). Trait emotional intelligence, conflict communication patterns, and relationship satisfaction: a longitudinal analysis (Doctoral dissertation, University of Wollongong).
- Soloway, H. B., & Christiansen, T. W. (1980). Heparin anticoagulation during cardiopulmonary bypass in an antithrombin-III deficient patient: implications relative to the etiology of heparin rebound. *American Journal of Clinical Pathology*, 73(5), 723-725.
- Sukhodolsky, D. G., Golub, A., & Cromwell, E. N. (2001). Development and validation of the anger rumination scale. *Personality and individual differences*, 31(5), 689-700.
- Taccini, F., Rossi, A. A., & Mannarini, S. (2021). Intergenerational transmission of relational styles: Current considerations. *Frontiers in psychology*, 12, 672961.
- Tracy, M., Salo, M., & Appleton, A. A. (2018). The mitigating effects of maternal social support and paternal involvement on the intergenerational transmission of violence. *Child abuse & neglect*, 78, 46-59.